

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

19 iulie 2013

CEB nr. 6/434

RAPORT

asupra proiectului de Lege privind contractele
de credit pentru consumatori
(nr.264 din 14.06.2013, pentru lectura a doua și lectura finală)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat în lectura a doua proiectul de Lege privind contractele de credit pentru consumatori (în continuare - proiectul de lege) prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite la proiectul de lege au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua și sînt reflectate în sinteză, care este parte integrantă a raportului Comisiei.

Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea proiectului de lege în a doua lectură și în lectură finală în plen.

Veaceslav IONIȚĂ,
Președintele Comisiei

	<p>articol, se aplică numai dispozițiile respectivului alineat.</p>	<p>alin. (5) al prezentului articol, se înscrie în domeniul de aplicare al alin. (3) al prezentului articol, se aplică numai dispozițiile respectivului alineat.”</p>	
3	<p>Articolul 3. Noțiunile utilizate</p> <p><i>bonitatea</i> – capacitatea consumatorului de a restitui, la scadență, creditul conform contractului de credit, inclusiv dobânda și costurile aferente.</p> <p><i>contract de credit legat/unit</i> – contract de credit care constituie, din punct de vedere obiectiv, o unitate comercială/economică și servește exclusiv finanțării unui contract care are ca obiect furnizarea anumitor bunuri sau prestarea unui anumit serviciu;</p> <p><i>contract de credit pentru consumatori</i> – contract prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub formă de amânare la plată, împrumut, sau alte facilități financiare similare, cu excepția contractelor pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci când consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe durata furnizării lor;</p> <p><i>costul total al creditului pentru consumatori</i> – costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>- la art.3 propunem ca titlul „Noțiunile utilizate” să fie înlocuit cu „Noțiuni principale” sau „Noțiuni generale”.</p> <p>Noțiunea de „bonitate” sugerăm să fie înlocuită cu noțiunea de „bonitatea consumatorului”.</p> <p>Totodată, pentru o mai mare claritate, propunem ca semnificația noțiunii de „contract de credit legat/unit” să fie redată conform textului Directivei</p> <p>Comisia economică, buget și finanțe</p> <p>De expus noțiunile de „<i>contract de credit pentru consumatori</i>” și „<i>costul total al creditului pentru consumatori</i>” în următoarea redacție:</p> <p>„<i>contract de credit pentru consumatori</i> – contract prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub formă de amânare la plată, împrumut, sau alte facilități similare, cu excepția contractelor pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci când consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe durata furnizării lor;</p> <p><i>costul total al creditului pentru consumatori</i> – costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu</p>	<p>Se acceptă</p> <p>”Articolul 3. Noțiunile principale În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate au următoarele semnificații:</p> <p>Se acceptă</p> <p>Noțiunea se expune în următoarea redacție: ”<i>bonitatea consumatorului</i> – capacitatea consumatorului de a restitui, la scadență, creditul conform contractului de credit, inclusiv dobânda și costurile aferente.”</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Noțiunea de „<i>contract de credit legat/unit</i>” prevăzută în art.3 corespunde textului directivei și este conformă în opinia Centrului de Armonizare a Legislației? concomitent opinia Ministerului Justiției.</p> <p>Se acceptă</p>

	<p>în legătură cu contractul de credit; cu excepția taxelor notariale, costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare, în cazul în care obținerea creditului sau obținerea acestuia potrivit clauzelor și condițiilor prezentate este condiționată de încheierea unui contract de servicii;</p>	<p>contractul de credit și care sunt cunoscute de creditor; cu excepția taxelor notariale, costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare, în cazul în care obținerea creditului sau obținerea acestuia potrivit clauzelor și condițiilor prezentate este condiționată de încheierea unui contract de servicii;"</p>	
4	<p>Articolul 5. Informații precontractuale (3) Informațiile precontractuale cuprind următoarele: r) dreptul consumatorului de a primi la cerere și gratuit un exemplar al proiectului de contract de credit.</p> <p>(4) Orice informații suplimentare pe care creditorul solicită să i le furnizeze consumatorului sînt oferite într-un document separat care poate fi anexat la formularul prezentat în anexa nr. 2 la prezenta lege.</p> <p>(8) Creditorii și unde este cazul, intermediarii de credit oferă consumatorului explicații corespunzătoare, pentru a-i permite să evalueze dacă contractul de credit propus este adaptat la nevoile sale și la situația sa financiară, prin expunerea: a) explicațiilor referitor la informațiile precontractuale care sînt furnizate potrivit prevederilor</p>	<p>Comisia economie, buget și finanțe Litera r) din alineatul (3) de expus în următoarea redacție: "r) dreptul consumatorului de a primi la cerere și gratuit un exemplar al proiectului de contract de credit. Această dispoziție nu se aplică în cazul în care, în momentul cererii, creditorul nu dorește să încheie contractul de credit cu consumatorul;"</p> <p>Comisia economie, buget și finanțe Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Alineatul (4) de expus în următoarea redacție: "(4) Creditorul furnizează orice alte informații suplimentare consumatorului într-un document separat care poate fi anexat la formularul prezentat în anexa nr. 2 la prezenta lege."</p> <p>Comisia economie, buget și finanțe Alineatul (8) de expus în următoarea redacție: " (8) Creditorii și unde este cazul, intermediarii de credit oferă consumatorului explicații corespunzătoare, pentru a-i permite să evalueze dacă contractul de credit propus este adaptat la nevoile sale și la situația sa financiară, unde este cazul prin explicarea: a) informațiilor precontractuale care sînt furnizate potrivit prevederilor alin. (1)-(3) din prezentul</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	<p>alin. (1)-(3) din prezentul articol;</p> <p>b) caracteristicile esențiale ale serviciilor propuse (rata dobânzii, numărul de comisioane, costurile creditului, condițiile rambursării anticipate, valoarea totală de plătit), precum și consecințele neonorării clauzelor contractuale;</p> <p>c) explicarea costurilor ce fac parte din costul total al creditului pentru consumator (costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare).</p>	<p>articol;</p> <p>b) caracteristicile esențiale ale produselor propuse (rata dobânzii, numărul de comisioane, costurile creditului, condițiile rambursării anticipate, valoarea totală de plătit), precum și consecințele neonorării clauzelor contractuale;</p> <p>c) costurilor ce fac parte din costul total al creditului pentru consumator (costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare).”</p>	
5	<p>Articolul 8. Evaluarea bonității consumatorului</p> <p>(2) În cazul în care părțile convin să modifice valoarea totală a creditului după încheierea contractului de credit, creditorul actualizează informațiile financiare aflate la dispoziția sa privind consumatorul și evaluează bonitatea consumatorului.</p>	<p>Comisia economie, buget și finanțe</p> <p>Alineatul (2) de expus în următoarea redacție:</p> <p>”(2) În cazul în care părțile convin să majoreze valoarea totală a creditului după încheierea contractului de credit, creditorul actualizează informațiile financiare aflate la dispoziția sa privind consumatorul și evaluează bonitatea consumatorului.”</p>	Se acceptă
6	<p>Articolul 9. Accesul la baze de date</p> <p>(1) În scopul evaluării bonității consumatorilor, creditorii utilizează sistemele de evidență, inclusiv birourile istoriilor de credit.</p>	<p>Comisia economie, buget și finanțe</p> <p>Alineatul (1) de expus în următoarea redacție:</p> <p>”(1) În scopul evaluării bonității consumatorilor, creditorii utilizează sistemele de evidență, după caz birourile istoriilor de credit.”</p>	Se acceptă
7	<p>Articolul 17 Cerințe specifice pentru contractele de credit pe durată nedeterminată</p> <p>(4) Pot constitui motive justificate obiectiv, suspiciunea, unei utilizări neautorizate sau frauduloase a creditului ori un risc semnificativ de incapacitate a consumatorului de</p>	<p>Comisia economie, buget și finanțe</p> <p>Alineatul (4) de expus în următoarea redacție:</p> <p>”(4) Pot constitui motive justificate obiectiv, suspiciunea, unei utilizări neautorizate sau frauduloase a creditului ori un risc semnificativ de incapacitate a consumatorului de a rambursa valoarea totală a creditului. Aceste motive nu sînt limitative. În mod excepțional, creditorul poate retrage dreptul</p>	Se acceptă

	a rambursa valoarea totală a creditului. Aceste motive nu sînt limitative.	consumatorului de a efectua trageri pentru alte motive justificate obiectiv, motive ce nu sunt prevăzute în contract, cu informarea prealabilă a consumatorului.”	
8	<p>Articolul 18. Dreptul de revocare</p> <p>(1) Consumatorul are la dispoziție un termen de paisprezece zile calendaristice în care se poate revoca din contractul de credit fără a invoca motive.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La art.18 alin.(1) se menționează că „Consumatorul are la dispoziție un termen de paisprezece zile calendaristice în care <i>se poate revoca</i> din contractul de credit fără a invoca motive.” Considerăm că formularea dispoziției sus-menționate necesită a fi revăzută, or dreptul de revocare, conform articolului 749 din Codul Civil al Republicii Moldova, presupune dreptul de revocare a voinței exprimate în sensul încheierii contractului. Astfel consumatorul nu se revocă pe sine din contract ci revocă voința de a încheia contractul și respectiv contractul în sine.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Codul civil, Articolul 749. Dreptul de revocare în contractele cu consumatorii</p> <p>(1) În cazul în care îi revine un drept de revocare conform prezentului cod sau unei alte legi, consumatorul nu mai este legat de exprimarea voinței în legătură cu încheierea unui contract cu un întreprinzător dacă a revocat aceasta în termen.</p> <p>(2) Revocarea nu trebuie să conțină nici o justificare. Ea trebuie scrisă pe hîrtie, formulată pe un alt suport de date trainic sau se poate realiza prin expedierea bunului în termen de 2 săptămîni.</p> <p>(3) Termenul prevăzut la alin.(2) începe să curgă din momentul în care consumatorului i s-au pus la dispoziție, pe un suport de date trainic, explicații formulate clar referitor la dreptul său de revocare. Suportul de date conține, de asemenea, numele sau denumirea, adresa destinatarului revocării, precum și o trimitere la începerea termenului și la reglementarea alin.(2).</p>
9	<p>Articolul 19 Drepturile de revocare din contractele de credit legate</p> <p>(2) În cazul în care bunurile sau serviciile care fac obiectul unui contract de credit legat nu sînt furnizate sau sînt furnizate numai în parte sau nu sînt conforme cu contractul de furnizare, consumatorul are dreptul să se îndrepte împotriva creditorului în cazul în care nu a reușit să obțină, de la furnizor, satisfacerea</p>	<p>Comisia economie, buget și finanțe</p> <p>Alineatul (2) de expus în următoarea redacție:</p> <p>”(2) În cazul în care bunurile sau serviciile care fac obiectul unui contract de credit legat nu sînt furnizate sau sînt furnizate numai în parte sau nu sînt conforme cu contractul de furnizare, consumatorul are dreptul să se îndrepte împotriva creditorului în cazul în care consumatorul s-a îndreptat împotriva furnizorului dar nu a reușit să obțină, satisfacerea pretențiilor la care are dreptul în conformitate cu legislația sau cu contractul de furnizare a bunurilor sau serviciilor.”</p>	<p>Se acceptă</p>

	pretențiilor la care are dreptul în conformitate cu legislația sau cu contractul de furnizare a bunurilor sau serviciilor.		
10	<p>Articolul 20 Rambursarea anticipată</p> <p>(3) Nu se solicită o compensație pentru rambursare anticipată în cazul în care:</p> <p>c) rambursarea anticipată intervine într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului se mărește.</p>	<p>Comisia economie, buget și finanțe</p> <p>Litera c) de expus în următoarea redacție:</p> <p>”c) rambursarea anticipată intervine într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului nu este fixă”</p>	Se acceptă
11	<p>Articolul 24. Obligațiile specifice ale creditorilor față de consumatori</p> <p>(1) La primirea cererii de credit și a celorlalte documente ce sînt necesare acordării creditului, creditorul are obligația de a înmîna imediat consumatorului un înscris datat, semnat și cu număr de înregistrare, conținînd confirmarea creditorului că i s-a predat setul actelor necesare acordării creditului. Creditorul în procesul examinării cererii este în drept, în caz de necesitate, să solicite documente suplimentare ce țin de acordarea creditului. În termen de maximum 30 de zile calendaristice de la depunerea dosarului de credit, creditorul răspunde în scris sau în altă formă aleasă de consumator și acceptată de creditor cu privire la acordarea sau neacordarea creditului....</p> <p>(4) La încetarea contractului de credit, creditorul oferă consumatorului gratuit, la cerere,</p>	<p>Comisia economie, buget și finanțe</p> <p>Alineatele (1) și (4) de expus în următoarea redacție:</p> <p>”(1) La primirea cererii de credit și a celorlalte documente ce sunt necesare acordării creditului, creditorul informează consumatorul că i s-a predat setul actelor necesare acordării creditului. Creditorul în procesul examinării cererii este în drept, în caz de necesitate, să solicite documente suplimentare ce țin de acordarea creditului. În termen de maximum 30 de zile calendaristice de la depunerea dosarului de credit, creditorul informează consumatorul despre acordarea sau neacordarea creditului. Termenul de 30 de zile poate fi extins în cazul în care consumatorul nu a transmis creditorului toate documentele suplimentar solicitate de creditor.</p> <p>(4) La încetarea contractului de credit, creditorul</p>	Se acceptă

	un document care atestă faptul că au fost stinse toate obligațiile dintre părți decurgînd din contractul respectiv. Orice notificare pe care creditorul o face consumatorului trebuie să fie semnată, datată și cu număr de înregistrare.	oferă consumatorului gratuit, la cererea expresă a acestuia, un document care atestă faptul că au fost stinse toate obligațiile dintre părți decurgînd din contractul respectiv. Orice notificare pe care creditorul o face consumatorului trebuie să fie semnată, datată și cu număr de înregistrare. ”	
12	<p>Articolul 26. Autoritățile de supraveghere privind respectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori</p> <p>(1) Autoritățile de supraveghere privind respectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori sînt: Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare și Agenția pentru Protecția Consumatorilor.</p> <p>(2) Agenția pentru Protecția Consumatorilor asigură controlul privind respectarea cerințelor de publicitate, informare precontractuală și contractuală;</p> <p>(3) Banca Națională a Moldovei asigură controlul privind stabilirea ratei dobînzii, costurile aferente creditului și DAE pentru creditele încheiate cu instituțiile bancare;</p> <p>(4) Comisia Națională a Pieței Financiare asigură controlul privind stabilirea ratei dobînzii, costurile aferente creditului și DAE pentru creditele încheiate cu instituțiile nebancare.</p>	<p>Comisia economic, buget și finanțe</p> <p>Articolul 26 de expus în următoarea redacție: ”Articolul 26. Autoritatea cu atribuții privind respectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori Autoritatea de supraveghere privind respectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori este Agenția pentru Protecția Consumatorilor.”</p>	Se acceptă.
13		<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La dispoziții finale și tranzitorii nu există mențiuni cu</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A fost completat cu un nou articol 30 Articolul 30. Măsuri tranzitorii</p>

		privire la aplicabilitatea legii asupra contractelor de credit pentru consumatori deja încheiate la momentul intrării în vigoare a noilor reglementări.	„Prezenta lege nu se aplică contractelor de credit existente la data intrării în vigoare a măsurilor de punere în aplicare”. Respectiv, articolele 30-31 devin articolele 31-32
14	<p>Articolul 31. Ajustarea cadrului normativ</p> <p>Guvernul, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare în termen de 6 luni de la data publicării:</p> <p>a) vor prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;</p> <p>b) vor aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p>	<p>Comisia economie, buget și finanțe</p> <p>Articolul 31 care devine articolul 32 de expus în următoarea redacție:</p> <p>”(1) Guvernul în termen de 6 luni de la data publicării:</p> <p>va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;</p> <p>va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(2) Banca Națională a Moldovei în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege, sau după caz, va adopta actele normative necesare pentru aplicarea prezentei legi.”</p>	Se acceptă
15	<p>Anexa nr.1</p> <p>pct.1 lit. c)</p> <p>c) intervalele dintre datele utilizate în calcule sînt exprimate în ani sau în fracțiuni de an. Un an se consideră a avea 365 zile (sau 366 de zile pentru anii bisecți), 52 de săptămîni sau 12 luni egale. O lună egală se consideră a avea 30,41666 de zile (adică 365/12), indiferent dacă este sau nu un an bisect,</p>	<p>Comisia economie, buget și finanțe</p> <p>De expus formulele în conformitate cu Directiva 2008/48/CE</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>În anexa nr.1 la pct.1 lit. c) se statuează că „intervalele dintre datele utilizate în calcule sunt exprimate în ani sau în fracțiuni de an. Un an se consideră a avea 365 de zile (sau 366 de zile pentru anii bisecți), 52 de săptămîni sau 12 luni egale. O lună egală se consideră a avea 30,41666 zile (adică 365/12), indiferent dacă este sau nu un an bisect.” Menționăm că art.263 din Codul Civil al Republicii Moldova, prevede în acest sens că dacă termenele de un an și de o lună se calculează fără a se ține cont de curgerea lui neîntreruptă, se consideră că luna are 30 de zile și anul - 365 de zile.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La momentul redactării proiectului.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile respective sunt conform Directivei care descifrează termenele respective fiind parte integrantă a contractelor de credit și care prevede expres calculul dobînzii pentru utilizarea creditului de facto în timp real. Modalitatea de calcul a ratei lunare fiind descifrată la art. 14 din proiect.</p>

<p>Anexa nr.1 pct.2</p> <p>i) în cazul în care sînt oferite rate ale dobînzii aferente creditului și costuri diferite pentru o perioadă sau sumă limitată, rata dobînzii aferente creditului și costurile se consideră a fi la nivelul cel mai mare pentru întreaga durată a contractului de credit;</p> <p>j) pentru contractele de credit de consum în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobînzii aferente creditului pentru perioada inițială, la sfîrșitul căreia se stabilește o nouă rată a dobînzii aferente creditului care este ulterior ajustată periodic în funcție de un indicator convenit, calculul dobînzii anuale efective va porni de la ipoteza că, la sfîrșitul perioadei cu rată fixă a dobînzii aferente creditului, rata dobînzii aferente creditului este aceeași ca la momentul calculării dobînzii anuale efective, în baza valorii indicatorului convenit de la acel moment.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>În anexa nr.1 la p.2 după diviziunea însemnată cu litera g), urmează diviziunea însemnată cu litera i), omițîndu-se astfel litera h). Astfel, este necesar de revăzut însemnarea diviziunilor.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>S-a redactat litera i) devine litera h):</p> <p>”h) în cazul în care sînt oferite rate ale dobînzii aferente creditului și costuri diferite pentru o perioadă sau sumă limitată, rata dobînzii aferente creditului și costurile se consideră a fi la nivelul cel mai mare pentru întreaga durată a contractului de credit;”</p>
---	--	---

